

LAKIALOITE 82/2014 vp

Laki työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n ja yleisestä asumistuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä esittää tällä aloitteella työttömyysturvan ja yleisen asumistuen suojaosan korottamista nykyisestä 300 eurosta 400 euroon kuukaudessa. Ehdotus lisäisi osatyöllistytävien työttömien mahdollisuutta ottaa vastaan lisätyötunteja sovitellun työttömyyspäivärahan piirissä ilman, että lisätyötunneista saatu palkka leikkaisi työttömyysturvaa tai asumistukea. Muutos lisäisi esimerkiksi palvelualoilla toimivien, sovitellun päivärahan piirissä olevien työntekijöiden ansiotuloja. Samalla se kannustaisi suojaosaan oikeutettuja ottamaan vastaan lyhytaikaisia työsuhteita ja vähentäisi näin kannustinloukkuja.

Hallituksen esityksestä työttömyysturvalakia muutettiin vuonna 2013 siten, että työttömyysetuuden sovittelussa otettiin käyttöön 300 euron suojaosa, joka ennen lainmuutosta koski pelastuslaitoksen sivutoimisen henkilöstön, sopimuspalokunnan tai muun pelastusalaalla toimivan yhteisön henkilöstön jäsenten pelastustoimintaan osallistumisesta saamaa tuloa (HE 176/2013 vp). Vuoden 2013 lainmuutos koski työmarkkinatukea, peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Nykyisen lain mukaan suojaosa on 300 euroa kuukauden sovittelujakson aikana ja käytettäessä työttömyysturvalain 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa. Jos sovittelujaksona olisi neljä kalenteriviikkoa, suojaosa olisi 279 euroa. Tällä aloitteella näihin lukuihin ehdotetaan 100 euron korotusta.

Yleisen asumistuen perhekohtainen 300 euron suojaosa lisättiin yleiseen asumistukilakiin vuonna 2014 (HE 52/2014 vp). Yleisen asumistukilain 13 §:n säännöksessä ansiotulovähennyksestä säädetään, että ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja asumistukilain 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisista tuloista vähennetään 300 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

Suojaosan korotuksen vaikutus perheiden toimeentuloon. Suojaosan korottaminen 100 eurola kuukaudessa lisäisi työttömyyspäivärahan määrää suojaosan piirissä olevilla, ja heiltä perittävät verotulot lisääntyisivät työttömyyspäivärahan kasvaessa. Samoin suojaosan 100 euron korotus kuukausittaiseen asumistukeen lisäisi asumistuen määrää. Ehdottamamme muutoksen kokonaisvaikutus tukien saajan käytettävissä oleviin tuloihin olisi keskimäärin n. 50 euroa kuukaudessa palkkatasoilla 400—2 000 euroa kuukaudessa.

Työttömyysturvan suojaosan korottamisesta hyötyisi n. 60 000 kotitaloutta. Keskimääräinen työttömyyspäivärahan korotus hyödyttäisi kotitalouksia n. 200 eurolla vuodessa.

Kokonaisuudessa uudistus koskisi noin 60 000:ta kotitaloutta, joista n. 20 000 kotitaloutta saa asumistukea, eli he hyötyisivät todennäköisesti myös asumistuen suojaosan korottamisesta.

Vaikutukset valtion menoihin ja tuloihin. Työttömyysturvassa suojaosan 100 euron korotus kuukaudessa lisäisi ansiosidonnaisen päivärahan menoja 2 miljoonalla eurolla, peruspäivärahan menoja 2 miljoonalla eurolla sekä työmarkkinatuen menoja 3,5 miljoonalla eurolla, eli yhteensä työttömyysturvamenot lisääntyisivät bruttomääräisesti 7,5 miljoonalla eurolla. Valtion tuloverot lisääntyisivät 0,2 miljoonalla eurolla. Asumistukimenot vähenisivät 1 miljoonalla eurolla, ja toimeentulotukimenot vähenisivät 0,3 miljoonalla eurolla. Työttömyysturvan kustannusten nettolisäys olisi 6 miljoonaa euroa.

Asumistuen suojaosan korotus 100 eurolla kuukaudessa lisäisi bruttomääräisesti valtion asumistukimenoja 10 eurolla. Uudistus vähentäisi valtion toimeentulotukimenoja 1 miljoonalla eurolla. Suojaosan 100 euron kuukausikorotus nostaisi nettomääräisesti valtion asumistukimenoja 9 miljoonalla eurolla.

Uudistuksen nettokustannus valtiolle olisi yhteensä 15 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työttömyysturvalain 4 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysturvalain (1290/2002) 4 luvun 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1049/2013, seuraavasti:

4 luku

Soviteltu ja vähennetty työttömyysetuus

5 §

Etuuden määrä

2) 400 euroa käytettäessä 4 §:n 2 momentin mukaista laskennallista tuloa;

3) 379 euroa neljän peräkkäisen kalenteriviiikon sovittelujakson aikana.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Suojaosan määrä on:

1) 400 euroa kuukauden sovittelujakson aikana;

2.

Laki

yleisestä asumistuesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 13 § seuraavasti:

13 §

Ansiotulovähennys

Ruokakunnan jäsenen yhteenlasketuista palkkatuloista ja 12 §:n 4 momentin 1 kohdan mukai-

sista tuloista vähennetään 400 euroa kuukaudessa asumistuen määrää laskettaessa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Helsingissä 7 päivänä marraskuuta 2014

Silvia Modig /vas
Paavo Arhinmäki /vas
Katja Hänninen /vas
Aino-Kaisa Pekonen /vas
Eila Tiainen /vas

Martti Korhonen /vas
Erkki Virtanen /vas
Anna Kontula /vas
Risto Kalliorinne /vas